

Cuvântul Ardealului

3 LEI
Exemplarul

Redacția și Administrația:
ARAD, Str. Românului No. 6.
Telefon 156.

ORGAN POLITIC ȘI DE INFORMAȚIUNI
Apare Joia și Duminică

ABONAMENTE:
Un an, lei 400.— șase luni, lei 250.— trei luni
lei 150.— Pentru autorizații și întreprinderi par-
ticulare 1000 lei anual, — șase luni, lei 600.—

3 LEI
Exemplarul

Loialitate cetățenească maghiară

— O nouă plângere la Liga Națiunilor —

Călușii de un larg spirit de toleranță, conducătorii statului român, — întregii în hotarele sale etnice naționale, — au înțeles să adopte în tot timpul până azi, o atitudine din cele mai indulgente și conciliante față de minoritatea maghiară.

Refuzul de a servi statul român, atitudinile dușmănoase dela început, cu completuri, agitații, articole de ziare veninoase, neparticiparea la viața publică, propagandă subversivă în școli și de pe amvonuri etc., se consideră ca erupțiuni inofensive ale unei stări psihologice firești, ce nu se putea împăca de azi pe mâine cu noua stare de lucruri.

Ne constituim nici o primejdie pentru noi, aceasta ipostază, în care se complăcea minoritatea maghiară din Ardeal, eram convinși, că venind cu încetarea la simțul realității, în înțelegerea intereselor proprii, vom avea în curând alături de noi pe concetățenii minoritari, în opera intereselor generale și obstesii a Statului nostru.

Nădăduiam mai vărtos aceasta cumințire a ungușilor, în urma eșirii lor din pasivitatea politică și colaborarea, — fie și variată — când cu unul, când cu celalalt dintre partidele românești, dela putere.

Ne-am convins însă, că întreagă concepția politică și programul maghiarimei din România, până de prezent, participarea lor la viața publică a Statului nu urmărea alt scop, nu însemna altceva, decât asigurarea unor privilegii materiale și morale-culturale, o preponderanță economică, prin salvarea sau restituirea latifundiilor expropriate, obținerea de școli și avantajii nejustificate, operațiuni bancare necontrolate!

De aci apoi, cointeresarea de fruntași și politicieni români în scutirea de sub exproprieri, alegerea funcționarilor superiori și ai oamenilor cu influență politică, primari, prefecți, miniștri etc. în consiliile de administrație; concursul electoral dat fiecărui guvern, pentru a se prezenta a doua zi cu nota celor mai variate creanțe, ca limba oficială maghiară la orașe, cutare liceu de Stat, subvenții de tot soiul etc.

În fond însă și ca mentalitate ungușul a rămas același șovin incorrigibil, același speculant politic, cu o mână întinsă la București, cu cealaltă la Geneva.

Ajunge să rătăcească vre-un străin mai de seamă pe la noi, câte un voiajor sau delegat dela Liga Națiunilor pe aici, și cetim în gazetele ungușești despre delegațiile numeroase, cari se prezintă în fața acestora.

Ori, că nu se prezintă să ne laude, e ușor de înțeles.

La cea mai mică nemulțumire, pentru exproprieră moșilor extinse, pentru statificarea liniilor ferate particulare de pe teritoriul român, naționalizarea industriei, controlul comercial, controlul școlar din partea Statului; — teancuri de memorii, valuri de proteste, amenințări și tânguiri, însinuări și reclamații la Liga Națiunilor!

Acesta este aspectul și unghiul politic, sub care se înfățișează loialitatea cetățenească maghiară în Statul român.

Dacă într'un început, priveam cu compătimire pe concetățenii nostri, cari se legănau în visele unei reveniri de supremație maghiară, în iluzia unei stări temporale a stăpânirii românești, azi și pe viitor se impune guvernelor dela cărma țării, se-i trezească la simțul realității și să fi facș, să înțeleagă, că suveranitatea statului român, numai poate fi continuu, obiect de discuție în Liga Națiunilor, pe temeiul iredentismului ungușesc, sau al nemulțumirii ori căruia grof ungușesc din Ardeal.

Codul penal prevede anumite dispoziții, referitoare la acte de defăimare și prejudiciu moral al statului, chiar și în afara de hotare. Ori, dacă este nevoie, să se legitimeze într-o formă și mai categorică, un articol de penalitate, pentru asemenea acte de șantaj politic ungușesc, de iloialitate cetățenească și de afront la suveranitatea, ca și la bunul nume și credit al Statului în afară.

Noi nu silim pe nime să trăiască între noi. Canaanul Ungariei îi primește și noi îi lăsam bucuroși, ori la nevoie, îi și trimitem pe acești răsvrațiți și nemulțumiți din mijlocul nostru.

Dr. D. Gherman

Busturile A. D. Xenopol și Gh. Coșbuc

Între orașele de graniță singur Aradul nu are încă un monument românesc ca să arate că și sub acest raport suntem sub stăpânirea românească.

Timișoara are „lupoaca”, simbolul latinității noastre; iar Oradea are statuile Maiestăților Lor Regele Ferdinand și Regina Maria, simbolul neperitor al stăpânirii române la extremul vestic. Aradul n'a ridicat încă nimic deși se abordase în mai multe rânduri ideea ridicării unui monument al Unirii aci la Arad, căci doar știm ce rol important a avut Aradul la realizarea Unirii.

Acum suntem și noi pe calea de a realiza ceva. S'au început deja lucrările soclurilor din fața Palatului Cultural pe cari vor fi așezate busturile lui A. D. Xenopol și Gh. Coșbuc. Bustul lui Xenopol era deja de mult gata, făcut de către sculptorul Ladea și găsit bun pentru a fi expus de către un juriu anume compus. Trecând artă-vară prin Arad soția fostului savant, dna Coralia Xenopol a găsit că bustul redă bine pe savantul și gânditorul Xenopol nu redă însă pe Xenopol-omul cu expresia de ironie fină a intelectualului conștient de ce înseamnă. S'a hotărât deci turnarea unui nou bust care s'a încredințat sculptorului Groza, care lucrează deja cu zor la ambele busturi și odată cu venirea primăverii vom avea în fața impozantului Palat două monumente alor doi mari români făcute de mâna unui sculptor român.

Joi 25 Noemvrie va avea loc în sala Palatului Cultural sub auspiciile „Astrii” secția Arad, o conferință a dlui profesor universitar Ioan D. Ștefănescu.

Ora și titlul conferinței se va anunța la vreme și publicul este rugat să participe în cât de mare număr, cunoscute fiind valoarea și calitatea distinsului conferențiar care în ziua de 6 Noemvrie a minnat auditorul vorbind despre George Coșbuc.

Din hotăririle consiliului jud. din Arad

— Două acțiuni laudabile —

Din problemele diverse de interes general, cari au format obiectul preocupării și debaterii consiliului nostru județan, desprindem două chestiuni importante, ale căror rezolvare, va fi primită de sigur cu multă satisfacție și mulțumire din partea funcționarilor publici și a populației rurale din orașul și județul Arad.

Di prefect Vasile Bonou, a comunicat consiliului județan, că în dorința de a veni în ajutorul funcționarilor cari au fost impropietăți cu loturi de case pentru a le ușura greutățile financiare în legătură cu edificarea și construirea de locuințe, a luat în bugetul județan al anului viitor, suma de 1 milion și jumătate Lei.

Această sumă se va repartiza ca împrumut cu dobânzi minime funcționarilor, cari vor începe construirea în anul viitor și se va replăti în rate anuale mici.

Asfel în fiecare an se va ajuta din acest capitol bugetul un număr anumit de funcționari.

Ceace statul și instituțiile noastre financiare trebuiau de mult să facă pentru a rezolvi problema gravă a locuințelor și întinde un neprețuit ajutor clasei funcționarești, consiliul județului Arad, înfrunte cu dl prefect al județului, a pus în practică.

Ar fi locul, credem, să punem aci întrebarea băncilor din Arad: „Banca Românească”, „Marmorosch Blank” și „Victoria”, cari operează și învârt cu 30—40% milioanele primite ca reescompt dela Banca Națională, nu cred de a lor datoric cetățenească și patriotice, să auzim de ce puțin cu 1/3 milion fiecare, fondul pentru construcția de locuințe funcționarilor, plătitibil acest capital, conform hotărârii luate de consiliul județan?

Am avea asfel un capital disponibil de circa 3 milioane, din care în fiecare an, ar clădi câte 10 funcționari, adăpostindu-se câte 10 familii. Felicităm pe dl prefect Bonou pentru inițiativa dsale frumoasă și utilă, așteptând dela bancherii nostri să-i urmeze.

Dela Asociațiunea „Astra”

Apel către dnii învățători și preoți din jud. Arad

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român, Despărțământul Arad, va distribui un număr de abecedare pe seama neștiutorilor de carte, adulți, lipsiți de mijloace, cari vor să învețe carte în cursul acestui an școlar.

Deasemenea va distribui premii de câte 2000 lei acelor domni învățători și preoți, cari se vor distinge prin instruirea unui număr mai mare de analfabeți, în decesebi în vârsta de peste 18 ani în cursuri aranjate anume în acest scop.

Pentru premierea celor mai vrednici 5 elevi ai fiecărui curs, anunțat de mai înainte, se vor da broșuri potrivite din Biblioteca populară a „Astrii”.

La încheierea cursului se face un examen în fața președintelui despărțământului Astrei, sau a președintelui cercului cultural al acesteia din comuna respectivă, care va raporta comitetului central despre decursul și rezultatul examenului.

Domnii învățători și preoți din județul Arad, cari doresc a da mână de ajutor acestui gând bun ne vor face cunoscut pe adresa: Astra despărțământul Arad, Palatul Cultural (Arad) și totdeauna ne vor cere numărul de abecedare trebuitoare.

Înainte de examen, instructorul respectiv va face consemnarea acelor cari au fost înscriși la curs, dimpreună cu a acelora ce au urmat de fapt cursul până la sfârșit.

Vom ține în curent opinia noastră publică, cu spiritul de jertfă și înțelegere a unor datorințe superioare, din partea celor vizati.

Propunerea dlui președ, al consil. jud. dr. Cornel Iancu — primită unanim — de a se șterge înstituția agronomilor, aceasta plagă a satelor și a se trece atribuțiunile acestora asupra organelor administrative, este cea mai sănătoasă și binefăcătoare soluție a problemei agrare.

Este îndeobște cunoscut, că nimic nu a produs mai multă anarhie și disordine, procese și nemulțumiri în viața economică a țării noastre dela sate, decât tocmai abuzurile fără capăt ale agronomilor.

Nu odată s'au ridicat glasuri în parlament, contra samavolnicilor și ilegalităților acestor împărtitori de pământuri între țărani.

Nu este sat aproape în județul nostru, de unde să nu fi venit plângeri contra agronomilor cari în primul rând se provedeau pe ei cu zeci de jughere de pământ, terorizau populația, storcând bani când dela țărani să le dea pământul, când dela marii proprietari, să nu se împartă.

Într'un an doi, fiecare agronom se îmbogățea fraudulos pe spatele agricultorilor și pe urmă, când își făcuse portmoneul gros, în urma numeroaselor reclamații, era transferat în alt loc.

Nu mai amintim de faptul, că acești agronomi, a căror menire în primul rând era îndrumarea economiei, stimularea și promovarea producției, supravegherea în scopul unei economii raționale, nu aveau, decât cea mai elementară pregătire în domeniul economiei.

Inițiativa dlui dr. C. Iancu, și a consiliului județan, de a cere guvernului casarea acestei instituții de căpătuire ilegală și semănătoare de vrajbă în popor, are adevizul cea mai caldă nu numai a populației din județul nostru, ci din toată țara.

În aceste consemnări se va indica: a) numele elevului (elevi), b) vârsta, c) progresul general obținut la examen (a învățat a ceti, a scris, a socoti pe deplin) sau numai în parte, a știut carte mai înainte etc.

Președinte Secretar
Dr. T. Botiș Lt. St. I. Bălcești

Campania „Astrii” împotriva analfabetismului

Asociația pentru literatura română și cultura poporului român „Astra” din Sibiu anunță că va distribui în anul școlar 1926—1927 un mare număr de abecedare, cărți și revizite școlare neștiutorilor de carte.

Pe lângă acestea, „Astra” instituie patruzece de premii de câte două mii lei cari se vor decerna acelor învățători și preoți cari vor face dovada că au instruit numărul cel mai mare de analfabeți adulți, și maturi.

Deasemenea dintre analfabeții instruiți cinci elevi vor primi premii de silință.

Examenele se vor ține la sfârșitul anului școlar, și cu preferință în provinciile cele mai puțin cultivate pentru a lăsa să se constituie un stimulent pentru săteni.

În programul de inițiere a analfabeților, muzica și poezia sunt elemente de prim ordin.

Concordatul între Statul român și Vatican

De câțiva timp se agită în presa noastră problema importantă, ce preocupă guvernul, referitor la reglementarea raporturilor Statului ortodox român cu Vaticanul.

Deși nu se cunosc principiile acestui proiect de fixare a situației bisericii catolice în cadrele țării noastre, faptul, că rezolvarea chestiunii se amână de un timp îndelungat, denotă importanța deosebită ce se dă, ca și studiul temeinic, ce-l reclamă această problemă.

Având în vedere situația privilegiată excepțională, pe care Biserica catolică o avea în Ungaria de sub stăpânirea regilor apostolici, — unde catolicismul cu ordurile călugărești, averile mănăstirești raporturile dignitarilor bisericești cu Vaticanul, alegerea episcopilor, prelaților papali, dreptul de a înființa școli, autoritate papală în anumite ramuri de organizație bisericească internă, — prin încorporarea Ardealului în unitatea națională a statului nostru, întreagă această problemă se ridică la suprafață.

Dacă trebuie să recunoaștem, că într'adevăr biserica catolică în Ungaria a fost un factor prim de evoluție culturală, prin contactul viu cu Apusul, prin pregătirea înaltă științifică a reprezentanților Bisericii catolice în Ungaria, este cert, că nu tot asfel în Statul român, o situație echivalentă a catolicismului maghiar, o autonomie identică a Bisericii catolice în România ca și în Ungaria, ar fi în cadrul și prevederea intereselor noastre naționale și de Stat.

Nu odată s'a dovedit, că amvonul bisericii catolice din România, a servit de tribună pentru ațărarea spiritelor maghiare, altele decât cele religioase.

Ne-a dovedit acest fapt și articolul distinsului publicist I. Montani, scris din prilejul sărbătoririi la Radna, a celui de al 7-lea centenar alui Francisc de Assisi din partea bisericii catolice ungare.

Ori iată ce spune pe șleau azi un profesor, teolog catolic, într'un articol din „Brasoi Lapok”. „La acest serviciu divin privirea noastră întunecată se întreabă: Până când mai trebuie aduse jertfe de loialitate din partea maghiarimei din Ardel, înaintea altarelor străine?”

Înțelegem la ce altar se gândește fanaticul nostru catolic? Numai la cel bisericesc nu. Și mai departe: „Am auzit știrile cele mai neliniștitoare, că Roma voiește să aducă jertfă ungușimea catolică din Ardeal, statului român”.

Mai e nevoie de alt argument, că catolicismul ungușesc din România, nu își teme prin Concordat situația sa ca bisericească, ci ca ungușesc să nu fie aservită Statului român!

Increderea cea mai deplină și adâncă o are întreagă opinia publică românească din această Țară, că așa numitul Concordat, va fi soluționat în cel mai veritabil mod, din partea dlui ministru Vasile Goldiș, cel mai chemat să pătrundă și să legitimeze raporturile Statului nostru național și ortodox, față de catolicismul misionar, de organizație și propagandă indoielnică.

O declarație a marelui Badoglio

Trecând prin Iași, mareșalul Badoglio a făcut ziaristilor următoarele declarațiuni:

„Regele Italiei, are dorința vie, de a fi informat asupra situației României, și în special de a cunoaște situația Basarabiei despre care s'a vorbit și continuă să se vorbească foarte mult în toate cercurile diplomatice și în presa mondială.

„Regele m'a însărcinat, deci, să vizitez Basarabia și-mi voi face o plăcută datorie ca, la reîntoarcerea mea la Roma să informez pe suveran ca și pe dl Mussolini despre frumoasa dv. provincie”.

Pentru 1 Decemvrie

Proclamarea Unirii Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu patria mamă înfăptuită la 1 Decemvrie 1918 în marea adunare dela Alba Iulia, fiind un eveniment din cele mai importante în viața neamului nostru, se cuvine să fie sărbătorită, în mod festiv în toate părțile ardeleni, pentru înălțarea sufletească a tuturor și întărirea sentimentului național, mai ales a tinerimei, care este nădejdea viitorului nostru.

Având în considerare aceasta, „Astra” a decretat ca ziua de 1 Decemvrie să fie Ziua Astrei și să fie prăznuită cu sfințenie în toate satele din despărțământele ei. În orașul nostru serbarea se va desfășura cu concursul tuturor autorităților începând cu serviciul religios ce se va oficia de Prea Sfinția Sa Episcopul Aradului și sfârșind cu un mare festival cultural unde va conferința despre însemnătatea zilei un domn profesor universitar după care vor urma: declamații, coruri, dansuri naționale, tablouri alegorice, și altele.

După serbarea dela Palatul Cultural se intenționează aranjarea unui mare bal în sala Crucii Albe unde doamnele și dămile vor fi rugate să participe îmbrăcate în costume naționale.

Programul amănunțit după care se va desfășura serbarea Unirii se va anunța la timp și nu ne îndoim că publicul nostru românesc va face astfel ca reușita să fie cât mai frumoasă și cât mai deplină.

„Astra” Despărțământul Arad.

Intrunirea Consiliului județ. Arad

— Ședința din 1 Noembrie 1926 —

(Urmare și sfârșit)

Regulamentul pt. organizarea serviciilor de birou etc.

Di Const. Teodorescu, care ca în viitor deodată cu actul de convocare a sesiunii Consiliului, să se trimită consilierilor și întreg materialul, ce se va discuta în ședințe. Di președinte dr. Iancu reflectează, că aceasta este imposibil, deoarece pe deoparte se reclamă o mare muncă de birou, de altă parte proiectele lucrărilor sunt definitive numai după ce au fost discutate de comisiunile speciale, și aceste comisiuni se întrunesc numai în zilele premergătoare imediat ședinței Consiliului.

Se citește de secretarul Cons. Regulamentul pentru construcția de școli în comunele rurale

Luând cuvântul di dr. T. Pop constată, că prin proiectul referit, se impun noi sarcini județului și comunelor și cum Statul are obligațiunea de a face localurile necesare pentru școli, să se intervină la Stat pentru a construi localurile din chestiune.

Di Iosif Moldovan răspunde la obiecțiunile de mai sus, că conform legii pentru învățământul primar nu Statul, ci comunele au obligațiunea de a face localurile de școli și a le întreține. Găsește că și în prezent o mulțime de comune din cele mai sărace nu au școli, căci în trecut comunele mai au fost nu numai împănate cu școli făcute din banii Statului. Cete votarea proiectului.

Di Nicolae Corbu de acord cu di Iosif Moldovan, spune că în trecut regimul maghiar a lăsat comunele românești, în deosebi cele dela munte, locuite de Moși, fără școli și în același timp din banii Statului, plătiți și de români a făcut școli comunelor mari și în deosebi celor ungurești etc. Insistă pentru votarea proiectului.

În sensul p. 5 din ordinea de zi, se ia în discuție proiectul cu No. 3745—926 privitor la statutele compos. urb. din Micăclaca.

După referințele date de diul președinte, Consiliul în mai multe hotărăște:

Compos. din comuna Micăclaca prin Prefectura jud. Arad, se va invita ca să procedeze la o nouă constituire, după formele și în spiritul legii nr. X din a. 1913 și numai după această constituire să procedeze la stabilirea statutelor noi.

Di prefect în afară de ordinea de zi, prezintă Consiliului demisiunile consilierilor: Dr. Victor Chiriță din comuna Aradul-nou și Iosif Ianoș din comuna Păuliș, cari fiind aleși consilieri comunali în comunele lor de domiciliu în prevederile art. 162 din lege au optat în termen legal pentru mandatul de consilieri comunali și astfel urmează, ca în local lor să intre în Consiliu primii doi membrii supleanți și anume Ștefan Fabri în local lui Dr. Victor Chiriță, iar Iacob Secu în local lui Iosif Ianoș, luându-le locul și în comisiunile speciale, adică Ștefan Fabri în comisiunea cultelor și învățământului iar Iacob Secu în com. econom. c.

Consiliul delegat pe di Ar. Petruțiu ca membru în comisiunea de disciplină a funcționarilor jud. iar pe di Ermin Stanca de supleant în aceeași comisiune.

În chestia compozitorilor urbanizării Consiliul hotărăște:

a) A se interveni la Ministerele de Interne, Justiție, Agricultură și Domenii, pentru a se repune în vigoare vechile legiuri privitoare la administrarea pădurilor compozitorilor urb. din Ardeal, lăsându-se îndrumarea și controlul lor administrativ și pe mai departe în atribuțiunea autorităților administrative, ori să se reglementeze chestiunea prin noua lege, care să corespundă situației locale și celei juridice a compos. urbanizării.

b) Să se intervină la Casa Pădurilor pentru a nu se aproba contractul privitor la înstreținerea pădurii compos. urb. din com. Chisindia, căci acela a fost făcut de autoritate constituată în mod ilegal.

În sensul punctului 11 din ordinea de zi di președinte pune întrebarea, dacă cineva are de interpellat sau propunerii urgente să se comunice.

a) Di Prefect comunică că încă înainte de constituirea Consiliului jud. prefectura în scopul de a veni în ajutorul funcționarilor a elaborat un regulament, în baza căruia județul din fondurile sale

pune la dispoziția funcționarilor, cari au primit loturi de case un împrumut, în total, — deocamdată — Lei 1.500.000, ce se va replăti județului în rate lunare fără dobânzi și propoziționale cu salariul de bază a funcționarului și cu numărul anilor de serviciu ai respectivului funcționar. Acest regulament s'a înaintat ministerului de interne, care în zilele acestea l-a restituit pentru a fi rectificat în sensul avizului Consiliului superior activ dat în conformitate cu regulamentul de aceeași natură pentru funcționarii centrali. Asupra regulamentului delegația permanentă jud. a dat aviz favorabil în ședința din 23 Oct. a. c. cu ocaziunea înlocuirii bugetului jud. p. a. 1927, notându-se înscrisura sumei de lei 1.500.000. — în buget.

Consiliul jud., având în vedere lipsa de locuințe în oraș cât și necesitatea, ce se impune din considerațiuni de ordin al echității, de a se veni în ajutorul funcționarilor jud. în cunoștință de acel proiect și în principiu îl aprobă.

b) Di Kramer Ștefan comunică, că criza financiară actuală la sate se preîntâlni într-un mod foarte simțitor și dezastruos pentru gospodăria țărănilor, Agricultorii, proprietarii de averi rurale în valoare de mai multe milioane nu și pot plăti datele scadente la bănci, cari îi împiedică să și aplice averile lor ajung să fie vândute la licitație publică pe prețuri de izvoare. Produsele țărânilor, în lipsă de rumen, nu se cumpără și astfel la sate este o mare nemulțumire din cauza acestui neajuns. Astfel este înervenția consiliului, ca agricultorii prin lege să se dea un moratoriu de cel puțin 60 zile pentru plata datorită lor către bănci.

La propunerea diul președinte dr. C. Iancu Consiliul hotărăște: să se intervină la guvern pentru a se da țărănilor, alături în condițiile actuale mai sus un credit agricol și simular să se intervină și la celelalte județe pentru a se face demersuri.

c) Di Kramer Ștefan arată situația excepțională a cultivatorilor de vii din comuna Sf. Ana, cari neavând în posesie la viile lor pământ sunt nevoși îndată la culegerea recoltei să și aducă vinul acasă. Până când însă, să poată vinde vinul trec luni și chiar 2—3 ani de zile. Cu toate acestea însă agenții fiscalului le încasează imediat, adică la transportul recoltei acasă. Taxele convenite fiscalului, cari de multe ori reprezintă sume mari și astfel prin dobânzile pierdute locuitorii au daune mari. Cere a se interveni, ca taxele după vin să se plătească numai la vânzarea vinului, ca și ceilalți podgoreni, cari la vile lor au și pământ.

Di adm. in. Nicolescu răspunde, că cei interesați urmează să inițieze administrația financiară o cerere și după studierea chestiunii, o va soluționa în mod legal.

d) Di Prefect comunică, că unele autorități interic comerțul ilicit și opresc concurența admisă de lege în dauna consumatorilor. Astfel orasul la intervenția brutală nu admite locuitorilor din comuna Pecica să aducă spre vânzare în Arad pâine coaptă la ei acasă, cu toate că peccianii din timpuri vechi profesază acest comerț, fără să fi fost opriți vreodată, vând pâine de o calitate superioară celei fabricate de brutării din Arad și pe prețuri mai favorabile. Ori această concurență este binevenită pentru scărișarea prețurilor și înosebi este favorabilă consumatorilor săraci.

Di Dr. Sever Miclea reflectează, că dsa este membru al comisiei interimare a orașului Arad și în această calitate are cunoștință pozitivă, că nu s'a luat nici o măsură de interdicție a comerțului cu pâinea din Pecica pe piața orașului Arad.

Di prefect răspunde că asemenea interdicții au existat și în public se agită din nou teama, că este numai chestiune de câteva zile, ca să se introducă din nou. La propunerea diul prefect, Consiliul în unanimitate protestează în modul cel mai hotărât nu numai contra unor asemenea măsuri restrictive pentru libera concurență, dar chiar și contra tentativei de ale înființa și roagă pe di prefect, ca despre aceasta să informeze comisia interimară a orașului Arad.

e) Di Aurel Cătană comunică, că în regiunea cumunei Hălmașiu

se restimte în mod pronunțat lipsa de tauri și vieri, comunele neputându-i procura, căci sunt foarte sărace. În același timp cere a se lua măsuri, ca în comuna Hălmașiu să se înființeze o pepinieră de pomi roditori, din care populația să se aprovizioneze cu alții. dat fiind, că această populație își agonisește pâinea exclusiv în pomicultură și cultura de vite.

Consiliul în unanimitate hotărăște a se interveni la Camera Agricolă a județului pentru a studia chestiunea și a satisface aceste nevoi.

g) Di președinte dr. C. Iancu, comunică, că chestiunea agrară prezintă o mulțime de neajunsuri și din acest motiv populațiunea este foarte nemulțumită, dovadă, că cele mai multe piângeri și se formulează locuitorii pe tema reformei agrare. Nici astăzi nu sunt trecute prin cartea funduară modificările, ce au intervenit cu proprietățile rurale prin aplicarea expriției după reforma agrară; proprietățile și azi sunt înscrise în cartea funduară tot pe numele vechilor proprietari deși aceste în realitate sunt expropriate.

De aici rezultă apoi pe deoparte nemulțumirile, cari dau de lucru și de gândit autorităților și pe de altă parte scăderea producțiunii și apoi lipsa și sărăcia în țară. Față de această situație găsește, că pentru soluționarea acestei grele dar foarte importante probleme este nevoie a se interveni la guvern de către toate județele ca:

I. să se termine de urgență lucrările de impropietărire, înscriindu-se loturile în cartea funduară acrupa celor îndreptățiți.

II. instituțiunea agronomilor să se desființeze și atribuțiunile acestora să fie trecute asupra autorităților active și camerelor agricole, cari prezintă o mai mare garanție pentru legalitatea, dreptatea și ordinea lucrărilor.

III. Modificarea legii agrare în sensul celor găsite ca practice în cursul experienței de 6 ani, eliminându-se și rectificându-se greșeliile.

h) Di Const. Teodorescu comunică, că în unele consilii comunale medicii de circumscripție nu au fost luați ca membrii de drept, deși legea le asigură acest drept.

Di prefect promite, că va cerceta și va lua măsuri în consecință.

Nemai fiind alte obiecte la ordinea zilei di președinte mulțumind celor prezenți pentru devotamentul și zelul depus în această sesiune, declară sesiunea închisă și ridică ședința.

Se răscumpără liniile societății Arad-Ceanad

Eri a căpătat o formă definitivă convențiunea încheiată între ștatul român și societatea belgiană, deținătoare a acțiunilor societății de căi ferate Arad-Ceanad.

În baza acestei convențiuni, ștatul intră în definitivă stăpânire a liniilor societății și a majorității averei ei particulare, formată din diverse exploatare de păduri, fabrici de var etc.

Condițiunile de răscumpărare

Pentru acțiunile libile, adică cumpărate în piața liberă, se va plăti cinci dolari, ceace revine la 12 franci și jumătate elvețieni contra 100 coroane antebelice.

Această sumă privește numai drepturile asupra liniilor soc. Arad-Ceanad cari cad pe teritoriul românesc.

În baza acordului încheiat, kilometrul de cale ferată va costa 16.000 franci elvețieni.

Pentru cele 100.000 de acțiuni ale societății se va plăti așa dar suma de 345.000 dolari, sau 1.725.000 franci elvețieni.

Acest preț se explică prin lipsa de rentabilitate a acestor linii în starea lor actuală.

Bineînțeles că imediat după iscărirea convențiunii de către părțile interesate, guvernul de la Budapesta va retrage planșerica adresată Ligei Națiunilor.

CULTURALE

Cărți noi

Revoluția din 1918 și Unirea Ardealului cu România de Ioan Clopoțel

Istoria popoarelor se țese în legătură cu aspirațiunile lor naționale, caracteristica rasei și situația geografică, în care s'a plămădit și trăit poporul respectiv. Din aceste cauze și drumul istoriei urcă pe gorii sau scoboară spre decadență având bineînțeles răspântii, care schimbă brusc drumul dându-i direcție contrară.

Aceste urcări sau scoborări sunt adesea stropite cu sânge și provoacă refacerea totați a vieții și moravurilor.

Poate cea mai mare răspântie a istoriei noastre este sfârșitul anului 1918, când visul de secole se înlăptuește, drumul croit de destinul istoriei începe să fie străbătut de întreg poporul român. Anul 1918 curmă durerile poporului răspândit sub stăpâniri streine, ne înalță în rândul popoarelor lumii și ne dă satisfacția strălucită pentru suferințele îndurate.

Pentru neamul nostru anul 1918 este o istorie întreagă, având momelele ei culminante în memorabilia zi de 1 Decembrie.

Cartea diul Ion Clopoțel tinde să aștearnă pe hârtie evenimentele aceluia an din punctul nostru de vedere național, și dacă ce s'a scris este numai un crâmpei, totuși este un izvor sigur și foarte prețios pentru istoricul care ar vrea să eteinizereze întregul istoric al evenimentelor.

Fiind prima lucrare până acum asupra anului 1918, nu a putut îmbrățișa tot ceace s'a petrecut în întreg Ardealul. Astfel nu vorbește despre activitatea gărzilor naționale de ștețutidene, despre ciocnirile cu armatele germane, deși a fost multe și dureroase, și cu ar ziua de 1 Decembrie nu este înfățișată în întreaga ei splendoare.

Deasemenea lipsesc amănunte asupra intrării armatei române a doua oră în Ardeal, a vieții imeriului românesc după stabilirea Consiliului Dirigent la Sibiu, și a reorganizării militare și administrative a teritoriului ardelean stăpânit de români.

Cu toate acestea cartea diul Ion Clopoțel își are valoarea ei istorică, și poate că la o doua ediție o vom avea completă, așa fel ca să devină un manual de educație națională pentru tineretul nostru, care n'a trăit în simțența acelor vremuri.

Așa cum este scrisă cartea, nu trebuie să lipsească din casa nici unui român, care în mândria ce vrea să o simță, se străduiește să cunoască toate evenimentele mai importante din trecut neamului său.

Dela Asociațiunea „Astra” Sibiu

A spărut numărul 10 din revista „Transilvania”, organul „Astrei” culturale. Numărul conține un bogat material cultural-beletristic. Remarcăm articolele: „O gazea din 1843” și „cronicle” diul G. Bogdan Duică; un studiu: „Moldovanul din Basarabia de di Anibal J. Georgehiu; un studiu: „Intrec pentru folclorul românesc” în Ardeal, înaintea apariției baladelor lui Alexandri de di Ion Muslea; un panegiric al regretatului Vas. Bogrea, de di N. Buta; două poezii de di Irina Fleury și Z. Sandu; cronică subscrisă di Gh. Preda, G. Bogdan Duică, di J. Bunea, Ol. Boitoș. Serbările dela Zălau sunt comentate într'un articol „Ce ne nește, nu ce ne desparte!” Prețul numărului 15 Lei. Redacția și administrația: Sibiu, la „Astra”, Str. Saguna 6. Un an pentru membrii „Astrei” 100 lei, pentru nemembri 200 lei.

A apărut Nr. 140 din „Biblioteca populară a Asociațiunii” o conferință pentru serbarea Unirii Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Patria Mamă: 1 Decembrie 1918, scri să de secr. „Astrei” di Romul Simu. Conferința se va trimite pe satele noastre din ținuturile amintite, ca să poată fi folosită de 1 Decembrie din partea învățătorilor și preșilor nostri. Este o conferință model, cu un program al serbării (textul Imnului Regal, etc.) Prețul 5 lei.

În ziua de Sf. Dumitru a fost sărbătorit în Sibiu din partea societăților culturale române octogenarul profesor în r. di Dimitrie

Comșa. La banchetul său în onoarea vrednicului memorandist, propagator al artei românești, conferențiar și profesor ideal, au luat cuvântul di vicepreșed. Dr. Gh. Preda, în numele Comitetului central, di dr. Ionasiu. În numele despărțământului Sibiu, apoi cei doi secretari ai „Astrei” din Sibiu. Di Comșa și a câștigat merite ca propagandist în serviciul „Astrei”. O parte din prețioasele obiecte donate de dsa, se află acum în „Muzeul Astrei”.

În curând apare piesa teatrală în 2 a. „Vine Crăciunul”, pentru copii, în „Bibl. populară” a Asociațiunii (Nr. 141). Piesa este scrisă de dna E. Sperea, are note muzicale de maestrul Kiriac și o ilustrație inedită, de Oct. Smiguleschi. Tendința piesei este să trezească mila, compătimirea socială față de orfanii de războiu.

O ciasă întreagă își dă întâlnire în seara de Crăciun la un orfan și fiecare elev aduce câteceva de acasă, uscând lacrimile și fugărind frigul. Piesa se va putea juca cu efect câteva zile înainte de Crăciun.

Seria I a conferențelor despărțământului Sibiu ai „Astrei” a început în 31 Octomvrie, cu conferința reușită a vicepreședintelui II al „Astrei”, di dr. Gh. Preda. Dsa a vorbit despre impresiile căștigate în anul acesta în Egipt, în Constantinopol și Atena. Conferința a fost înovărășniă de proiecțiuni luminoase, proiectate cu un aparat de proiectiune nou, al „Astrei” comandat în Paris.

Comitetul desp. jud. Sibiu al „Astrei”, în frunte cu di insp. școlar Silviu Teșosu, a stabilit planul de propagandă culturală pentru iarna aceasta. Pe lângă conferințele pentru intelectualii se vor ține conferințe pentru meseriași, pentru ucenici, pentru poporul dela periferia orașului E proiectat și un „Bal al Astrei” în decursul carnavalului. Avis celorlalte despărțăminte, să înceapă o emulație mobilă, spre binele comun.

Serbarea din Comuna Șega, organizată de elevii Șc. Normale de băieți din Arad

În ziua de 7 Noembrie în grădinița de copii mici din Com. Șega, a avut loc o serbare școlară, dată în folosul Căminului Învățătoresc. Cu căta nerăbdare au așteplat locuitorii din Com. Șega, această zil în sfârșit, la orele 8 seara, era plină de toți acei care, poate, auziseră scopul acestei serbări și în ale căror piepturi, băteau încă inimii cu sânge de român. Serbarea s'a desfășurat cu o cuvântare, ținută de di profesor Mariș, care nu încetează de a fi bun și ajutor tuturor. Di prof. a coborât după catedră, în aplauzele întregului public. Cântările românești, au însușit pe toți cari erau de față. Apoi au urmat mai multe recitări. Elevii au executat, cu mult cutuziasm, piesa: „Pe aicea nu se trece”. Păreau adevărați ostași; parcă ei fusesesă ostașii de ieri!... Stând în mijlocul cătorv săteni care vorbeau despre această serbare, auzii următoarele cuvinte: „Pentru ce învață domni aiștea, pentru oficiu, pentru maistori?” Mi-am închipuit că aceștia erau niște oameni, de tot simplii, care până în zilele de azi, n'au știut altceva, decât să deschidă numai ușele cărciumilor, otrăvinduse acolo, cu alcoolul atât de vătămător sănătății. Ei nu știu că aceia pe care îi văzusez, vor fi luminătorii poporului nostru; și nu știu că ei vor da hrană sufletească, micuților copilași, care sunt flămânzi de hrana aceasta. După terminarea reprezentației, toată lumea a trecut în Cassa Națională din această comună, unde a urmat a petreceese intimă.

Îți era mai mare dragul să privești dansurile naționale pe care atât elevii, cât și viitorii preoți, (teologii), nu încetau de ale execută; cu toate că generația de azi, a uitat tot ce-i românesc, și se mulțumesc cu dansurile moderne. Tot-timpul elevii au fost în anturajul dlor prof. Teodor Mariș, di Octavian Doboș și Ioachim Dabici, în ochii cărora se putea citi o mulțime surfletească, o dragoste părintească, pentru toți elevii. Elevii au fost foarte disciplinați. Aceasta se poate datora și bunului domn prof. Nicolae Șoneriu, care nu încetează de a da exemple frumoase, de bună purtare, elevilor. Aducem laude diul direct, care pămădește în sufletele acestora, caractere de bronze... și îi pregătește încet, încet, pentru ziua de mâine. Toată lumea să se mire: „cum acești elevi, s'au

putut gândi, ca să muncească pentru mărirea fondurilor, Căminului Învățătoresc? Poate s'au gândit că în acest cămin, se vor putea adăposti: „ei în prezent, iar, în viitor, copiii lor”.

Frumoase fapte!
Ar fi rușine, ca un român să tacă, când aude glasul celor care strigă: „Ajutați-ne, să facem casă, nouă, și urmașilor noștri”.

M. Dobrescu, învățătoare.

Scriitorii mor de foame

Societatea scriitorilor francezi, într'o statistică de curând apărută, constată că dintre cei 1500 membri ai săi, numai 100 pot trăi din produsul condeiului lor (ceilalți având venituri cari nu trec de 100 franci pe an).

Dintre cei 4500 dramaturgi ai Franței, 4000 primesc cam 26 franci pe an (unii au 1.75 franci pe an).

„Der Schriftsteller”, o revistă din Berlin, arată că la Viena un articol se plătea cu vce o 1200 coroane (aproape nimic).

La fel, scriitorii din Elveția, din Cehoslovacia, etc. sunt nevoși să se apuce de alte meserii, pentru a putea trăi.

Dar și înainte vreme, lucrurile erau la fel.

Corneille primea 40 fr. pe o piesă.

Atunci, scriitorii se văzură nevoși, pentru a căștiga ceva, așideca operele îmbogățiților și puternicilor zilei (Corneille luă dela Montasou 9000 franci, dedicându-i „Cinna”).

Racine o duse ceva mai bine, alegându-se cu o rentă dela Ministerul de Finanțe Colbert (7500 fr. pe an).

Dacă Moliere n'ar fi fost director de teatru, murea de foame.

Nici Voltaire n'ar fi dus-o mai bine dacă nu se ocupa cu neșgoțul.

La noi, scriitorii se căcileau pe la boeri pentru a le tipări lucrările, alegându-se cu mulțumirea că le-au scos la lumină.

Caragiale a primit 10 lei pentru un volum al său.

Dintre scriitorii de acum, nu e unul care să trăiască numai din produsul condeiului.

De vină este marele public care a pierdut gustul citirii mai serioase, gustând cu predilecție închipuirii cu Holmes și Lupin; de vină este ștatul care nu încurajează pe acești sărmani „Mănuitorii de vise”, robiți unui ideal greu de înțeles în timpurile materialiste de acum. Și să ne mai mirăm de sterilitatea scrierilor românești!

Scrisori

Di inv. Gheorghe Mandă din comuna Hodși, județul Arad, ne trimite spre publicare un articol intitulat „Felul cum sunt tratate instituțiile publice din Ardeal” din care extragem starea faptică: „În urma stăruinței îndelungate a învățătorului și preotului din Hodși, a fost impropietărită școala și biserica din această comună încă în anul 1923 din moșia numită „Moller”.

Proprietara moșiei, după ce a renunțat la această proprietate, mai având altele în comunele Buteeni, Cermei și Pâncota în conțelegere cu agronomul — de notat că acești funcționari lucrează fiecare după principiile și legile lui proprii — a parcelat pământul școlii, luând tot ce a fost bun, iar pe al b'saricii în întregime. Restul ce nu se poate munci a rămas școalei, pentru trebuințele școalei și pentru clădirea bisericii ne fiind alte izvoare de venit.

Adresându-mă în repeșite rânduri diul Consilier agricol, m'am ales numai cu promisiuni deșarte.

Ca despăgubire, școala și biserica noastră a primit niște răpi la o depărtare de 15 km bune de făcut cărămidă.

Astfel sunt nedreplățite instituțiile noastre publice prin executarea reformei agrare, menită să umple umai buzunarele unora și să servească interesele streinilor de legea noastră.”

Concordatul cu Vaticanul

Ziarul „Tribuna” din Roma anunță că tratativele dintre guvernul nostru și Sf. Scaun au ajuns la un rezultat pozitiv.

Zilele acestea urmează ca să se semneze concordatul.

Un apel către intelectualii noștri din Arad și județ

Răstoind archiva Palatului Cultural am dat de niște scrisori din care se poate vedea cum știau concetățenii noștri — astăzi minoritari — să adune obiectele ce aveau legătură cu trecutul lor. Înființarea Muzeului de relicvii din 1848 și strângerea obiectelor lui a costat multă oboseală, mulți bani, dar mai ales mult suflet. Când murea un veteran ce a luat parte la luptele din 1848—49, nu-mai decât se pune în mișcare întreg aparatul administrativ, să cerceteze nu cumva decedatul a posedat obiecte ce aveau vre-o legătură cu revoluția din 1848 și mai ales cu cei 13 martiri executați la Arad.

Demersurile de cele mai multe ori își aveau rezultatul dorit și donațiile se făceau cu mult suflet. Am putea zice că au răcut chiar un exces de zel îngrădind obiecte ca valoare și origine dubioase.

Ce să mai spunem de Biblioteca Palatului Cultural, cu acea serie prețioasă de incunabile, cu vechile cărți franțuzești, cari trec drept rarități chiar în Franța și se plătesc azi cu zeci de mii de franci. Amintesc din secolul XVI: „Le giant Olympe des Histoires poetique du Prince de poesie Ovide Nasv.“ Traducerea naivă, cu ilustrații și mai naive a metamorfozelor lui Ovidiu, ediție din 1543. O ediție a pamfletelor hugenote din 1568 etc.

Urmează seria marilor scriitori din sec. XVII: Corneille, Racine, La Bruyere. Importanța bibliotecii o mai alcătuiesc filozofii-illuminați ai sec. XVIII; amintesc pe Voltaire, ale cărui opere complete le avem pe cele mai multe în ediția primă. Tot asemenea operele lui: Rousseau, Diderot, La Metrie, Helvetius, Buffon, Condillac etc.

Sunt bogat reprezentate acele vestite descrieri de călătorii atât de citite în sec. XVIII: „Histoire générale des Voyages“ în 77 de volume și „Voyages imaginaires“ în 39 volume.

În Biblioteca de peste șasezeci mii volume înainte de a fi preluată de noi, abia dacă aflai câte-o carte românească. Rătăciti aici prin cine știe ce împerejurări.

Cu începerea anului 1914 când s'a așezat Biblioteca în Palatul Cultural a început a se face și colecția celor două periodice românești, ce apăreau aici „Biserica și Școala“ și „Românul“.

Toate aceste cărți de o valoare extraordinară astăzi, sunt în mare parte donații.

Prin donația „Bibliotecii Xenopol“, am reușit să punem baza unei biblioteci academice românești, dar suntem încă departe de faptul de a avea o bibliotecă numai precumpănitor românească. Lipsesc cărțile vechi românești, acea serie de monumente ale limbii noastre vechi, cari trebuie să fie baza unei biblioteci publice românești și cari nu se găsesc astăzi doar nici prin anticare, ci cine știe prin ce pod de casă, aruncate printre vechituri, ca obiecte netrebnice deja și păstrate acolo mai mult pentru evlavie mistică ce păstrează fiii, obiectelor de cari s'au fposit cândva moșii lor.

Lăsați la discreția soarecilor, a prafului și a picăturilor de ploaie ce se stecoară prin acoperiș; pier aceste monumente atât de prețioase nouă.

Avem deja mai multe generații de tineri pe la universitățile românești, din județul și orașul nostru, cari în vacanțe mai ales se servesc cu mult folos de această bibliotecă. Este dar în interesul fiilor acestui oraș de a avea o bibliotecă cât mai bogat dotată.

Fac un apel călduros către intelectualii noștri și mai ales către domnii preoți și învățători, ca să dăruiască Bibliotecii Palatului Cultural, cărțile vechi bisericești de cari nu se mai folosesc astăzi, căci toate cărțile noastre bisericești sunt azi tipărite cu litere latine.

Știm că se află aruncate prin podurile de case colecțiile de reviste și ziare vechi. Ori cât de defectuoase ar fi ele, din mai multe colecții vom reuși să facem una completă, donându-le le vești scapa de peire și vești face cea mai frumoasă operă culturală.

I. Langa,
bibliotec. Palatului Cult.

Examenul medical inaintea căsătoriei

Există în Franța o Societate Eugenică, al cărei scop este de-a recurge la toate măsurile pentru ca generațiile să fie tot mai sănătoase și mai apte în lupta vieții.

Era firesc ca una din preocupările acestei Societăți să fie supravegherea părinților bolnavi ca ei să nu precreeze urmași slabi și pradă boalelor.

De aci a eșit problema și desideratul examenului medical înainte de căsătorie. S'a propus chiar în Franța înființarea unui *certificat de aptitudine la căsătorie*.

Aceasta cere obligația unui examen medical anterior. Însă, obiceiurile, prejudecățile, vechia educație primită până acuma face ca această obligație să fie greu de introdus, având contra ei averșiunea tuturor candidaților la căsătorie.

Dar dacă obligația legală este greu de introdus în această materie, se cere o largă expansiune și popularizare a ideii că în interesul suprem al rasei, spre binele omenirii, și din cele mai firești preocupări filantropice este absolut necesar ca părinții să nu întemeieze o familie, decât atunci când sunt sănătoși.

Astfel cu bună știință își asumă răspunderea morală de-a propaga boala, mizeria și suferința în însăși familia ce ei o creiază. Societatea holandeză a înțeles nevoia unei educații, în locul obligației morale, și a publicat instrucțiuni și povești prin care se arată pericolul unei căsătorii făcute de părinți bolnavi.

Se speră astfel că prin educație rațională se va putea creia în suflete ideea că sunt răspunderi imense pe care omul le are, față de el, de copiii săi și de societatea în care trăește, răspunderi cari dacă n'au sancțiuni legale *până acuma*, a. i. însă sancțiunea conștiinței morale, dinaintea căreia nici-un om normal alcătuit, nu scapă. Mai există și remușcarea și părerea de rău a faptei ce duce la crimă.

Alcătuirea unei familii să nu fie oare o problemă vrednică de studiat?

Și paternitatea să nu aibă altă valoare sufletească, în omenire, de cât are răsunetul ei instinctiv, în lumea animalelor?

ECONOMICE

Dela comisiunea județiană pentru expropriere și improprietare din Arad

Mult Stimat Domnule
Primredactor

În timpul din urmă indivizi necunoscuți colportă vestea prin orașul Arad că lucrările executate de către Comisiunile Agrare în privința locurilor de case sunt neseroase și că cei îndreptății nu vor intra niciodată în posesiunea respective proprietatea acestora, mai departe că locurile de case deja repartizate se vor relua, pentru că proprietarii vechi li-se vor retroceda terenurile expropriate pentru locuri de casă.

Afară de aceasta, acești indivizi, pentru că să inducă în eroare conștientă oamenii să semneze diferite cereri, făcându-i să creadă că le va trimite Ministeriului pentru a fi repuși cei îndreptății în drepturile lor.

Doarece aceste versiuni sunt tendențioase și constituiesc instigațiune. Vă rugăm D-le Primredactor, să binevoiiți a da în public aceasta prevenind pe cei interesați asupra acestor neadevăruri și comunicând următoarele.

Toate hotărârile privitoare la terenurile expropriate pentru locuri de casă cu Cetatea Veche, piața peirei, duleul „Libăs“, și pusta Bujac, sunt definitive și executabile atât în ce privește exproprierea cât și dreptul îndreptățitorilor la improprietare asupra acestor terenuri. Lucrările de masă rătoare puse în curgere pentru executarea acestor hotărâri, în săptămâna viitoare se vor termina definitiv și aceia îndreptății cari încă n-au primit loc de casă, încurând vor intra și ei în posesiunea respectivă proprietatea locurilor de casă destinate lor.

Vă rog mai departe a preveni publicul și asupra faptului că în caz când da de urma unor astfel de indivizi cari colpoartă veștilor inexacte, să-i denunțe imediat Comisiiei Agrare Județene de pe lângă Tribunalul Arad, pentru a se putea lua în contra lor măsurile în consecință.

Speiând că acest comunicat va servi spre liniștirea celor îndreptății.

Cu deosebită stimă
Președintele Comisiunei Județene
G. Alexianu
Secretarul Comisiunei Județene
L. Putici

Situația Uzinelor orașenești

Interesându-ne la dl dr. S. Angel președ. comisiiei intermare asupra gospodăriei diferitelor servicii ale orașului nostru, dsa ne-a dat următoarele informații.

Nepăsarea publicului și indolența în ce privește achitarea consumației de apă și gaz, este de neînchipuit.

Din cauza aceasta, Uzinele lucrează între ce.e mai mari sforțări materiale.

Am luat dispoziții, ca la toți aceia, cari până la 1 Dec. a. c. nu vor achita aceste datorii să li se sisteze conductul da apă și gaz.

Interesându-ne apoi la Uzinele orașului asupra contului public, spre surprinderea cea mai mare a noastră și spre vrednicia fostului Consiliu orașenesc — fie zis — am aflat următoarele poziții *Erdélyi Hirlap*, restanță dela 1924, pentru apă și gaz *Lei 376.371, Arad Közlöny Lei 272.484*.

Nu întrebăm, cum se face, că aceste ziare cotidiene, nu își achită datoria față de oraș, dar ne întrebăm cum se face, de conducerea din trecut, a tolerat de ani de zile aceasta stare de lucruri și când constatăm, că aceste ziare nu au prea cunoscut scrupule, când era vorba să înceseze anumite creanțe false dela oraș.

În total restanțele față de Uzinele orașului, îndeosebi din partea serviciilor publice, se urcă la suma de cinci milioane Lei.

x Firma Bourne et comp. cu începere dela 9 c. va ține în Segă, Casa Culturală, Ștr. Școalei, un curs pentru lucruri artificiale de mână, unde dă instrucțiuni gratuite (fără plată) cumpărătorilor săi de mașini Singer, putând astfel fiecare cumpărător să-și însușească executarea lucrurilor de mână cu aceste mașini.

Prelungirea termenului pentru introducerea acțiunilor, contra Statului și creditorilor austriaci catre supușii români

Camera de Comerț și de Industrie aduce la cunoștință, că Tribunalul Arbitral Mixt româno-austriac a hotărât, că termenul de introducere a acțiunilor este prelungit, pentru ultima oară, până la data de 15 Decembrie 1926.

În competența acestui tribunal intră:

1. Plângeri în contra Statului austriac pentru pagube suferite de supușii români în bunurile lor pe teritoriul austriac în vremea războiului (rechiziții, confiscări, blocări de fonduri, etc.)

2. Plata sumelor datorite de către bănci sau supuși austriaci, intru cât ele rezultă din afaceri anterioare războiului sau din vremea războiului.

3. Ori-ce contestații relative la executarea de contracte (vânzări, asigurări, depozitari, etc.)

Ori-ce acțiune, împreună cu actele pe care ea să prrijină trebuie prezentate în franțuzește și să indice dovezile, în 8 exemplare. Acțiunea trebuie să explice faptele și să indice dovezile, în mod clar, precis și complet. Cei ce nu pot face pe loc aceste lucrări, le pot trimite în românește, însă din vreme, rămânând că traducerea și dactilografierea în 8 exemplare să fie făcute de Secretariat, pe cheltuiala părții bine înțelese.

Trimiterea se va face pe numele d-lui Jean Popescopion, Agentul Guvernului Român, la Legațiunea Română din Paris (17 rue Brémontier XVIII). Cum multe din acțiuni sunt rău îndreptate ori rău redactate, este prudent ca ele să sosească la Paris la 1 Decembrie cel mai târziu, pentru ca eventual să poată fi modificate și introduse în termen.

Autonomia Poștei

Guvernul a hotărât să dea serviciilor P. T. T. o autonomie reală și completă.

Sporurile la veniturile ce se vor realiza prin autonomie vor fi consacrate îmbunătățirii materialului și lefurilor personalului.

O nouă plângere a ungarilor la Liga Națiunilor

La sfârșitul săptămânei trecute coloniștii unguri din Banat au formulat într'un memoriu noui plângeri Ligei Națiunilor împotriva Statului român, în chestiunea expropriierilor.

Suntem convinși că aceste plângeri se întemeiază pe aceleași falșuri ca și cele anterioare. Reeditarea de falșuri s'ar putea însă, să aibă într'o zi consecinți cu totul nepăcute pentru minoritățile cari le utilizează.

Alegerile din Grecia

Atena. — Se anunță oficial că blocul republican și-a asigurat 65 la sută din totalul mandatelor parlamentare.

Vorbind în fața unei mulțimi imense, primul ministru Condilis a declarat că victoria republicanilor este evidentă și că, nu va mai putea fi chestiunea de o schimbare de regim.

AVIZ!

Aduc la cunoștința on. mei părtinitori și on. public, că

atelierul meu de croitorie pentru domni

se află în Piața Catedralei (casa Tabakovits). 308

Primesc executarea celor mai la modă haine, pardesiuri, cu prețuri convenabile. Rog sprijinul on. public și pe mai departe.

Martini Lipót.

Dr. Boteiu Aurel, medic specializat în clinica din Viena în boli de piele, genitourinare, venerice, consultă 2—5 Bulevardul General Drăgălina 12, I. 300

Din toată lumea

Întâmplare senzațională

În fața Curții cu jurați din Feldkirchen s'a înfățișat zilele acestea un proces, în care acuzatul a fost asigurat la o societate.

După depoziția martorilor și după rechizitoriul Ministerului public, președintele l'a imbiat pe inculpat la o mărturisire solemnă, pentru ca pedeapsa să-i fie atenuată.

În cuvinte emoționante, acuzatul declară că nu e cătuși de puțin vinovat și că e victima unei neîntemeiate bănuie, și ca încheiere, pronunță aceste cuvinte grave:

— A tot Puternicul D-zeu să mă pedepsească chiar la moment, dacă sunt vinovat cu eeva!...

Nu și-a isprăvit declarația, și a căzut la pământ, mort de un atac de inimă.

Întâmplarea a produs mare senzație în auditor.

Un Don Juan mușcat

La Viena, un tânăr se lăuda la o serată mondenă că va putea sărută pe gură oricare femeie sau tânără față, după piacul său.

O tânără domnișoară, Anna H., ridică imediat mână, sfidând pe tânărul lăudăros. Acesta o prinse îndată, o împinse într'un colț al odăii încercă să o sărute. Atunci Anna răspunde cu o teribilă mușcătură a dinților ei frumoși.

Rana cicatrizându-se peste 15

zile, Don Juanul mușcat chemă pe față în fața tribunalului. Acesta acceptă teza apărătorului Annei, care a pledat că, neavând nici un mijloc de a se apăra, o femeie are dreptul să muște pe acela care vrea s'o ofenseze în modul acesta...

O modă extravagantă

Era o modă nouă... și cu toate că era extravagantă, nu a venit totuși din America.

Nu era vorba de mai puțin decât de a se scurta și mai mult fustele spre a lăsa să se vadă jaretierile, dar niște jaretiere transformate în adevărate bijuterii, brodate, încrustate cu pietre scumpe.

Cât de extravagantă ar fi moda, sunt totuși greșeli contra gustului, care nu se pot comite nepedepșit. Astfel, aceste râuri de perle și diamante deasupra genunchiului, care veneau din Polonia n'aveau nici o șansă să fie adoptate aiurea.

O acțiță întrebată în privința aceasta, și-a dat părerea, plină de umor și psihologie în același timp. — O astiel de modă! Dar bine. am avea aerul baiaadelor sau dansatoarelor pe fringhie! De ahfel, se vad și așa prea mulți genunchi cu fustele de acum; dacă ar trebui să-i descoperim și mai mult, căți bărbați ar sta pe gânduri înainte de a cădea la genunchii noștri!

Știri și fapte

Casinou român în Arad

Instituția socială de mult dorită a unui Casinou român în Arad este pe cale de realizare, din inițiativa și sub garanția morală a distinsului nostru primpreședinte de Tribunal dr. Sever Barbură. Până în prezent s'au înscris un număr de membri de peste 200 solvind o cotizație lunară de 100 lei plus una anuală de 200 lei.

Localul Casinoului va fi în unul din apartamentele Palatului Cultural.

Conzidezând importanța socială a unei noi instituții românești în orașul nostru și mai ales faptul de-a fi scutită de orice caracter politic, credem că societatea românească primește cu multă satisfacție aceasta mișcare socială desinteresată.

Constituția noului consiliu orașenesc

Constituirea consiliului orașenesc al orașului Arad, va avea lor la 25 Nov. a. c. Cu acest prilej se va lua jurământul noilor consilieri, se vor valida mandatele și se va designa din partea consiliului cei 3 candidați, pentru locul de șef-primar al orașului Arad. După cum suntem informați, în primul rând va fi candidatul dl dr. Ștefan Angel, actualul președinte al comisiunei interimare.

Conferințe publice pentru soldații garnizoane

În baza unui ordin al Ministr. de război, Comandamentele militare vor lua contact cu instituțiile culturale, în scopul unor conferințe publice, pentru soldații garnizoanelor locale. În acest scop, d. locot Ștefan Bălcăști, cunoscutul literat, a luat contact cu numeroși intelectuali dintre cari vor oferi concursul lor acestui scop cultural.

Conferințele „Astrei“ Arad

„Astra“ Despărțământul Arad în legătură cu Extensiunea Universitară a organizat pentru anul 1926—27 un interesant ciclu de conferințe ce se vor ține din două în două Dumineci în sala Palatului Cultural. Datele și titlurile conferințelor și numele conferențiarilor se vor anunța la timp.

Băncerul american Ghyll, a făcut oferte pentru împrumut în sume mari, mai multor orașe din Ardeal.

Tribunalul Timișoara,

a lansat mandat de aducere cu forta, contra lui Al Bălăceanu, fost redactor la „Tribuna Nouă“

și dispărut din Arad, în urma diferitelor procese ce îi s'au înteutat pentru calomnie prin presă.

Bugetul general al statului.

pentru anul viitor, se urcă la 35 miliarde 400 milioane venite și 33 miliarde și 500 milioane cheltuieli. Diferența de 2 miliarde lei se va da pentru îmbunătățirea stării funcționarilor.

La Parchetul Tribunalului Arad

s'a făcut denunț penal pentru înșelăciune, contra unor membri ai fostului consiliu orașenesc.

Acuzatorul este unul dintre actualii membri minoritari ai Comisiiei interimare, care a comunicat, date precize Parchetului, dovind că ziarul „Erdélyi Hirlap“ din loc, a încasat în mod ilegal și prin inducerea în eroare a Consiliului, suma de 350.000 lei, pentru anunțuri fictive, sau ne-comandate de nime. Oare cine a profitat și în a cui buzunar au intrat acești bani, pentru cari cetățenii orașului nostru, trebuie să plătească azi sumele teribile de consumație de apă, gaz, etc.?

S'a aprobat schimbul numelui comunei Caragheorghievici din județul Arad, ca pe viitor să se numească Bocsig.

S'a aprobat trecerea comunei Chelruș dela plasa Chișinău (Arad) la plasa Ineu, din același județ.

Inscrierile pentru examenele particulare se închid în ziua de 1 Decembrie.

No. 690/1926.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința publică că în ziua de 27 Noembrie ora 10. a. m. în localul Primăriei Petriș se va ținea o nouă licitație publică cu scopul de a exarenda dreptul de a percepe vama cu ocazia târgurilor de Tară a comunei Petriș din anii 1927, 1928, și 1929.

Licitatiunea se va ținea conform cu art. 72—80 din legea pentru C. P.

Petriș, la 3 Noembrie 1926.

Primăria. No. 337.

Deosebite soiuri de blănuri de enzarare

en-gross și en-detail pe lângă cele mai convenabile prețuri la

Aradana "Arad"

Bulevard, Regele Ferdinand I. Nr. 40—42. 347

Gratis

dau fiecărui cumpărător 2 M. de antredu care cumpără dela mine mărfuri în preț 100L

ALEXANDRU HOFFMANN Arad, Strada Eminescu No. 8. 343

Aviz
prin care încunoștințez atât on. public, cât și pe prietenii și cunoscuții mei că mi-am deschis în
Piața Catedralei
(fostă Tököly)
o prăvălie de delicatose și buffet.
Rugând on. public să-mi dea binevoitorul sprijin semnez cu deosebită stimă
Zenovie I. Voștinar

Atențiune!
In Str. Moise Nicoară Nr. 2 se află decurând și din nou aranjat **magazinul de carne „Locarno“** unde în orice oră a zilei se poate căpăta cărnuri de vițel, vită, porc, mezeluri, de prima calitate — pe lângă serviciu prompt. 340
Atențiune la firmă!

AUTOBOX Strada Mureșianu 5
Mai sunt 2 boxuri de închiriat.
Întreținerea completă a automobilelor (ungerea etc.) cu abonament, pentru proprietari fără șofer. Benzină ușoară garantată 735. Spidolei și Mobiloil la prețurile oficiale. 330

Joan Deutsch magazin de aromate. Str. Unirei (fostă Fabian) palatul pânzeturii, etc. Arad Ortutay. Se pot căpăta, în orice moment, mărfuri de prima calitate, pe lângă un serviciu foarte atent. Tot aici se vinde un aranjament pentru o prăvălie de aromate. 346

Aparate și accesorii pentru **RADIO** se pot căpăta cu prețuri mai ieftine ca oriunde la
„Electron“ întreprindere de electricitate și mecanică Arad, Str. Meșianu 1.

Lucru exact! **AVIZ!** Serviciu rapid!
Cu onoare avizez pe tovarășii de profesiune că mi-am mutat **ATELIERUL de Confețiune** a fețelor sup. pentru ghete în Piața Catedralei (casa Szántó) fostul local al Dimitrie Suciu. Rog și pe mai departe binevoitorul Dv. sprijin **Stefan Nagy** conf. de fețe de ghete. Modele de croi după cea mai nouă modă. La comenzi în masă reducere de preț. 341

Dacă voți să aveți casă proprie,
nu întârziati de-a cerceta întreprinderea de construcții de case alui Gadó și companiei, unde veți primi informațiuni amănunțite. Birou oficial: Str. Sava Ioan Nr. 8. la zile de lucru d. a. dela orele 4, iar în Dumineci și sărbători înainte de amiază. 312

Aviz! La salonul de modă pt. dame **„Paris Chic“** din strada Ioan Russu Șirianu Nr. 3, etaj I, în curte (fosta firma Irina Váradi) se lucrează mantale, tailleure, costume și tot felul de haine cu prețuri foarte reduse. Mantale dela 600 lei în sus. Rochii de stofă dela 300 lei în sus. Costume de stofă dela 500 lei în sus. Faceți o probă și vă veți convinge. 298
Cu toată stima **SOFICA FEIER**

Cabinet Dentar S'a deschis în Str. Egalității (Lenkei-utca) Nr. 1. (Halta autobusului) **UN Cabinet Dentistic** unde se fac toate lucrările moderne și punctual. Lucrări se fac și în rate. 309

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale
al dnei
Cristina Săbău
Strada Gojdu Nr. 17, ARAD

Confeționează: cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. Imprimațiuni de modele pe pânză.

Atențiune! Articole de mărunișuri, ciorapi pentru dame, bărbați și copii, mărfuri croșetate, pânzeturii, stoffe p. haine și de spălat, coroane (cununii) p. mirese

Uniformele școlare dela școala medie „Iosif Vulcan“, după prescripțiunile direcțiunii școlare execută croitoria

Bijuterii, orologe, obiecte de lux, mare asortiment la **Feiner M.** Arad, Strada Brătianu No. 3

Cei cari vor să se aprovizioneze pentru iarnă cu vestimente ca: uniforme civile ori de instituțiuni publice, precum și cu chipiuri și căciuli din blană, stoffe pt. școale și armată să cerceteze firma **Schäffer Henrik** ARAD, Biv. REGINA MARIA 25

RADIO
Superheterodyn — cu 8 lampe — 323
Aparat american de primire **AUTOLIMIT** automatic rezistent căldurii.
Toate aparatele radiofonice și accesoriiile la
Ing. W. Vértes
Birou tehnic, Arad Piața Luther 1.

AVIZ! 339
Avizez on. public, că mi-am deschis **prăvălie de florărie** în Arad, Str. Brătianu Nr. 17.
Edmund Schweffer.

Prăvălie nouă! Prăvălie nouă!
Sărutare 10 zile!
Prețuri neobicinuit de ieftine
Pălării și ghete pentru dame, pălării și ghete pentru bărbați 238
Transformări de pălării de fiit pentru dame Lei 100.— (8 zile.)
Din prețul de vitrină 10% reducerii
Simon Klein
depozit de fabricațiune de pălării
Arad Piața Avram Iancu 31.
Prăvălie nouă! Prăvălie nouă!

Aviz!
Flori naturale, buchete, pentru orice ocaziuni, să comandăm dela florăria nou aranjată a **Mariei Kollár** Arad, Str. Brătianu vis a-vis cu posta centrală 333

Aviz!
Cele mai elegante și moderne ghete pentru dame și domni se execută în cel mai scurt timp cu prețuri convenabile în atelierul lui
Nicolae Gara Arad, Str. Corvin No. 1. (colț cu Piața Avram Iancu.) 325

Prima Casa de imprumut pe Amanet societate anonimă Cluj. Sucursala Arad Bulevardul Carol No. 70.

Publicațiune
Toate obiectele amnetate prețioase și efecte cu scadența până la data de 24 Octomvrie 1926, inclusive, și nerescumpărate în termenul legal, se vor vinde prin licitație publică forțată în ziua de 25 Noemvrie 1926, orele 3 după amiază, în localul firmei din Arad Bulevardul Carol Nr. 70. 338.
Arad la 4 Noemvrie 1926.
Direcțiunea Primei Case de Imprumut pe Amanet S. A. Cluj. Sucursala Arad.

Primăria Municipiului Arad. Serviciul Administrativ. No. 25444/1926.

Publicațiune.
Se aduce la cunoștință publică, că la serviciul tehnic al Primăriei Municipiului Arad, se are în vedere un post de magaziner cu salariu de bază de 350 Lei plus 250 lei indemnizație specială, plus accesoriile legale.
Pentru ocuparea acestui post, pe lângă petiție, care se va înainta în termen de 15 zile dela data publicării în Monitorul Municipiului, se vor anexa următoarele documente:

1. Estrasul de naștere.
 2. Certificat de naționalitate.
 3. Certificat școlar.
 4. Dovadă, că a satisfăcut serviciului militar.
 5. Certificat medical, că este deplin sănătos.
- Vor fi prețerați aceia, cari vor putea dovedi, că în această branșă au mai fost aplicați și cunosc agendele conducerei unei magazii materiale de construcții.
Concurenții trebuie să poasă limba Statului.
Postulanții, cari ocupă vre-o funcțiune publică, vor înainta cererea prin autoritatea, la care funcționează.
Arad, la 30 Octomvrie 1926.
Președintele comisiunei interim. p. Chicin. Secretar comunal: St. Olariu. 328

Ștefan Marki Arad, Strada Meșianu No. 9

Vladimir Mitrici Arad, Str. Cuza Vodă (fostă Thököly Imre) On. părinți ai copiilor sunt rugați, în vederea prețurilor ieftine, să facă comenziile cât mai curând

Pentru aur rupt în bucăți, argint și pietre prețioase plătesc cele mai mari prețuri. — Reparații în atelierul propriu. 334

Cea mai veche întreprindere de fabricat căciuli și vânzare de articole pt. uniforme și stoffe etc. Asortiment bogat cu prețuri mai convenabile.

Convocare
Domnii Acționari a „Imprimeriei Județului Arad S. A.“ sunt prin această convocare invitați la adunarea generală de constituire, ce va avea loc la 20 Noemvrie 1926 ora 10 a. m. în Arad în sala Primăriei Orașului, cu următoarea

- ORDINE DE ZI:
1. Deschiderea Adunării generale de constituire, alegerea președintelui adunării generale și alor doi verificatori.
 2. Constatarea asigurării capitalului social.
 3. Luarea hotărârii relative la înființarea societății.
 4. Votarea statutelor.
 5. Comunicarea numelor membrilor Consiliului de administrație numiți de fondatori și alegerea cenzorilor.
 6. Descărcarea fondatorilor.
- Potrivit Art. 155 din C. Com. Trans. Adunarea Generală de constituire va avea capacitatea de a lucra atunci, dacă vor fi prezenți în persoană sau prin mandatar, cel puțin 7 acționari, cari reprezintă o pătrime din totalul acțiunilor.
Arad, la 14 Octomvrie 1926. 331.
Dr. Cornel Iancu Dr. Silviu Moldovan Dr. A. Stoinescu Dr. E. Micloși Dr. Sever Miclea.

Primăria Municipiului Arad. Serviciul Administrativ No. 25445/1926.

Publicațiune.
Se aduce la cunoștință publică, că la serviciul tehnic al Primăriei Municipiului Arad, se are în vedere două posturi de controlori edititari cu salariu de bază de 500 lei plus accesoriile legale.
Doritorii de a ocupa aceste posturi, pe lângă petiție, care se va înainta în termen de 15 zile dela data publicării în Monitorul Municipiului, vor anexa următoarele documente:

1. Estrasul de naștere.
 2. Certificat de naționalitate.
 3. Certificat de școală, dela școala de conductori tehnici sau școala de arte și meserii.
 4. Certificat de moralitate.
 5. Dovadă, că a satisfăcut serviciului militar.
 6. Certificat medical, că este deplin sănătos.
- Petiționarii vor prezenta și un plan dspre o locuință parteră consistentă din 2 camere și dependințe, care plan va consta din planul temeliei, a pivniței, a parterului și acoperișului precum una secțiune principală în scară 1:50 cu întreg devizul necesar. Planul va fi executat cu mâna proprie.
Vor fi prețerați aceia, cari pot dovedi, că au lucrat în această branșă.
Concurenții trebuie să poasă limba Statului.
Postulanții, cari ocupă vre-o funcțiune publică, vor înainta cererea prin autoritatea la care funcționează.
Arad, la 30 Octomvrie 1926.
Președintele comisiunei interim. p. Chicin. Secretar comunal: St. Olariu. 329

Citiți Biblioteca de imprumut a „Librăriei Concordia“ Gh. Munteanu Arad, Str. Eminescu No. 10. 251

Dacă te dor picioa- nu suferi și nu amâna îngrijirea lor, ci caută atelierul lui **rele sau tălpile Ioan Rada** pantofar în Arad, Str. Caragiale 20 care toarnă imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai suferinzi picioare ghete comode. 279

Buchete și cununii ocazionale foarte frumoase flori în diferite variațiuni, asortiment bogat cu prețuri convenabile la **floraria JANOSI, ARAD** Strada Eminescu No. 20-22. ATENȚIE! Firma JANOSI exclusiv numai în Str. Eminescu 20-22 există. Celelalte cu numele Janosi folosesc nume fals. 272

In atențiunea cumpărătorilor de mobile
Atrag atențiunea on. cumpărătorilor de mobile, ca înainte de-a face cumpărarea să cerceteze fabrica de mobile alui **LIPÓT BRUCKNER ARAD, str. Elena Ghiba Birta Nr. 16** unde poate cumpăra mobile de toate genurile, fabricație proprie, bine executate, pe lângă cele mai convenabile prețuri. Pe toate liniile C. F. R. 45% reduceri de transport. Singurul proprietar al firmei: **ADOLF VAJNA. 248**

Cele mai gustoase mezeluri, carne de porc, etc. se servesc în magazinul de cărnuri delicatose alui **Gheorghe Sumandanjun** Arad, Bul. Regele Ferdinand 52 (lângă restaurantul „La Mielul Negru.“) 326
Rog. sprijinul on public românesc

Haine (blouse) croșetate, veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă 245 prețuri convenabile la **SZANTÓ** Arad, Str. Eminescu 6.

KNAPP vopsește și curăță haine
Atelierul în Arad, Str. Episcopul Radu 10. — Loc pentru străngerea hainelor în Arad, Str. Brătianu 11. În edificiul Băncii Agrare Timișană, 271

IOSIF MUZSAY Arad, vis-a-vis cu Teatrul Orășenesc.
Prețcurentul de toamnă:
Costum bărbătesc din stofă de lână pură... Lei 1950
Costum bărb. în culori la moda... 2650
Costum blemares (vânăte) și negre... 2350
Pardesiori de toamnă... 1950
Dubieuri ulstere... 2850
Dubieuri englezești... 3450
Raglane Fregoli... 2200
Impermiabile... 960
Paltoane de piele în toate culorile... 4600
Croitorie după măsurii. Mare depozit de stofă, pestny.

Mare asortiment de bijuterii, ceasuri, obiecte de lux la firma **Feiner M.** Arad, Str. Brătianu 3. Pentru aur-rupturi și bucăți de aur, argint și pietre prețioase plătesc cele mai mari prețuri. Reparațiuni în atelierul propriu. 301

Ciorapi pentru dame dela Lei 30-145! Ciorapi de mătase Lei 145- lei în sus! Mănuși de piele dela 250 lei în sus! Pantaloni reform dela 68 lei în sus! Svitere, veste croșetate pentru domni și doamne! Tricouri ieftine! Danțele, panglici, ațe, nasturi și alte mărunișuri etc. Cel mai ieftin izvor de procurare!

A. BOGYÓ Arad, Strada Eminescu Nr. 13. 263
Mare economie de lemne la patentatele **Sobe „ZSIGUCZI“** Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc utilitatea și economia de 50% a lemnelor de foc a sobelor — cari se pot vedea în depozitul de lăcătușene, biciclete și mașini de cusut a magazinului **Sigismund Hammer** Arad, Bul. Regele Ferdinand 27. 241

DIRECȚIUNEA UZINELOR de GAZ a orașului Arad.
Se află în situația plăcută, ca să servească On. public cu gaz de calorie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secțiia gaz aerian: Arad, Str. Muclu Scevola 9, 11, 13. — Teleton: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor din str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privește comenziile etc.

Szántó și Komlós
Prețcurentul de iarnă
Costum p. bărbați dela... 1750 L în sus
Costum p. băieți de a... 1250 L în sus
Costum p. băieți de a pant. scurți de a... 1050 L în sus
Palton p. bărb. negru dela 2200 L în sus
Palton p. bărb. ou blană > 2600 L în sus
Palton p. bărb. ulst. și raglan dela... 1850 L în sus
Palton p. băieți ulst. și raglan dela... 1350 L în sus
Palton p. băieți de a... 850 L în sus
Paltoane de piele dela... 4200 L în sus
Impermiabile (gumă) dela 950 L în sus
Impermiabile p. dame dela 1150 L în sus
Mare asortiment de stoffe din lână din străinătate. Uniforme pentru școlari după măsură. Arad, Piața Avram Iancu la palatul Teatrului. 207

Iosif Horváth întreprindere de electricitate Arad, colț cu Str. Brătianu și I. Vulcan. Primește executarea tuturor lucrărilor ce cad în această branșă după cele mai moderne planuri. Mare asortiment de motoare electrice, utensile pentru Radio, candele, becuri electrice și accesorii etc. etc. Prețuri moderate. — Serviciu conștiincios. 344

Poftiți și încercați a lua masa la **Restaurantul Central**
Menu dejun — — Lei 30
Menu seara — — Lei 25
Variațiuni de mâncări primul rang! 288

Mobile moderne pentru dormitoare și sufragerie se pot căpăta, atât la comandă cât și gata pe lângă cele mai convenabile prețuri în atelierul de mobile alui **ILIE NEGRU** din Arad, Bul. Regele Ferdinand 28. Executăm și lucrări de construcții după orice planuri cu prețuri convenabile. 255

STEFAN MOLNÁR electro-mecanic Arad, Cal. Radnel No 43a
Mașinării electrice, motoare, dinamouri, lampe de automobile, reparații și montări. Atelier special de rulări reparații și acumulator pt. conglomerarea electricei. 270